

Betænkning afgivet af Kommunaludvalget den 29. maj 2006

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om valg til Folketinget

(Ny valgkredsinddeling, spærreregler for kredsmandaternes fordeling m.v.)

[af indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 16 ændringsforslag til lovforslaget. Venstres, Dansk Folkepartis og Det Konservative Folkepartis medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 1 og nr. 15. Venstres, Socialdemokratiets, Dansk Folkepartis, Det Konservative Folkepartis, Det Radikale Venstres og Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 2. Udvalget har stillet ændring nr. 3-12 og nr. 16. Venstres, Dansk Folkepartis, Det Konservative Folkepartis og Det Radikale Venstres medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 13 og 14.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 5. april 2006 og var til 1. behandling den 20. april 2006. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Kommunaludvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 6 møder.

Mandag den 15. maj 2006 afholdte udvalget en høring i Landstingssalen om de nye valgkredse. Referat er omdelt på lovforslagets bilag 20.

Dispensation fra bestemmelsen i § 8 a, stk. 2, i Folketingets forretningsorden

Udvalget indstiller, at der dispenseres for bestemmelsen i § 8 a, stk. 2, om, at først 2 dage efter, at omdelingen har fundet sted, må sagen behandles i Tinget.

Høring

Lovforslaget er samtidig med fremsættelsen sendt i høring. Den 19. april 2006, 27. april 2006 og 24. maj 2006 sendte indenrigs- og sundhedsministeren de indkomne høringssvar til udvalget. Den 11. maj 2006 sendte indenrigs- og sundhedsministeren et notat herom til udvalget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget skriftlige henvendelser fra:

Jørgen Elklit, Institut for Statskundskab,

Glostrup Kommune,

Partierne i Ny Roskilde Kommune,

Partiorganisationer i det nuværende Københavns Amt,

Politiske foreninger i det nuværende Hobrokredsen og Mariagerkredsen,

Repræsentanter for de politiske partier i Ny Horsens,
Samsø Venstreforening,
Socialdemokraterne i Kolding,
Socialdemokraterne i Nykøbing Sjælland og Kalundborg kredsene,
Venstre i Juelsminde Kommune,
Venstre og Socialdemokratiet i Randers kredsen,
Vælgerforeninger i Favrskov Kommune og
Vælgerforeningerne i Århus Kommune.

Deputationer

Endvidere har følgende mundtligt over for udvalget redegjort for deres holdning til lovforslaget:
Søren Bald, Det Radikale Venstre,
Glostrup Kommune,
Herlev Kommune,
Partier i Ny Roskilde Kommune,
Partiorganisationer i det nuværende Københavns Amt,
Repræsentanter for de politiske partier i Ny Horsens,
Socialdemokraterne i Kolding,
Utterslevhøj Grundejerforening og
Vælgerforeningerne i Århus Kommune.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 20 spørgsmål til indenrigs- og sundhedsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3. Indstillinger

Et *flertal* i udvalget (V, DF og KF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* i udvalget (S og SF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de under nr. 2-12 og 16 stillede ændringsforslag.

Et *andet mindretal* i udvalget (RV) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de under nr. 2-14 og 16 stillede ændringsforslag og vil redegøre for sin stilling til ændringsforslag nr. 1 og 15 ved 2. behandling.

Et *tredje mindretal* i udvalget (EL) vil redegøre for sin stilling til lovforslaget ved 2. behandling. Mindretallet vil stemme for de under nr. 3-12 og 16 stillede ændringsforslag, men vil stemme imod det under nr. 2 stillede ændringsforslag og vil redegøre for sin stilling til ændringsforslag nr. 1, 13, 14 og 15 ved 2. behandling.

4. Politiske bemærkninger

Udvalget bemærker, at der udestår et spørgsmål om grænsedragningen mellem opstillingskredse i Storkreds København vedrørende området i Utterslev til afklaring med Københavns Kommune mellem 2. og 3. behandling.

Venstres, Det Konservative Folkepartis og Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget finder, at de bekymringer, der fra flere sider under høringsrunden har været tilkendegivet over de kommunebrud, lovforslaget lagde op til fire steder i landet, må tages seriøst. Kommunebrud giver en række organisatoriske og administrative problemer for vælgerforeninger og kommuner, som man efter V, DF og

KF's opfattelse må strække sig meget langt for at imødegå, hvis valgkredsreformen skal være langtidsholdbar og i harmoni med kommunalreformen. Efter V, DF og KF's opfattelse er det muligt uden afgørende brud på andre principper at undgå de i lovforslaget foreslåede kommunebrud, hvilket er baggrunden for de ændringsforslag, som V, DF og KF har stillet til en ændret inddeling af Sjællands og Østjyllands Storkredse i opstillingskredse. Begge ændringsforslag giver ikke alt for store spredninger i størrelsen af opstillingskredse, og den mindre fravigelse af tommelfingerreglen ved at give Sjællands Storkreds 12 i stedet for 13 opstillingskredse er efter V, DF og KF's opfattelse til at leve med.

Venstres medlemmer af udvalget ønsker at tilføje, at V i tilslutning til, hvad en del af arbejdsgruppens medlemmer havde tilkendegivet, meget gerne havde set en inddeling af landet i flere og mindre storkredse. Med den foreslåede inddeling af landet i 10 storkredse sker der en kraftig reduktion i antallet af storkredse i forhold til de nuværende 17 stor- og amtskredse og en kraftig forøgelse af det geografiske område, de fremtidige valgte kandidater kommer til at repræsentere. Disse forhold vil alt andet lige give større mulighed for, at den personlige stemmeafgivning i de foreslåede langt større storkredse kan blive koncentreret om nogle få, mediekendte kandidater. Og det kan blive sværere for kandidater med lokal forankring at blive valgt i kraft af deres egne stemmetal. Konsekvenserne heraf for den fremtidige rekruttering af folketingspolitikere og de fremtidige krav, der stilles til personer, der stiller op til folketingsvalg, havde V gerne set belyst noget nærmere. I erkendelse af, at alene V har haft denne bekymring, og det brede ønske om at færdiggøre lovforslaget i denne samling, har V imidlertid valgt at medvirke konstruktivt til lovforslagets endelige affattelse og vedtagelse og har for at undgå de kommunebrud, som V sammen med et flertal i udvalget er alvorligt bekymret for, valgt at stemme for lovforslaget med de stillede ændringsforslag.

Socialdemokratiets, Socialistisk Folkepartis og Enhedslistens medlemmer af udvalget udtaler:

Fælles aftale brudt

S, SF og EL kritiserer, at næsten 2 års arbejde med at skabe en sagligt balanceret valgkredsreform, der skal holde i mange år, ender med et kontant aftalebrud. Venstre, Det Konservative Folkeparti og Dansk Folkeparti har valgt at bryde den enighed, der har været afgørende for alt arbejdet i valgkredsarbejdsgruppen under Folketingets formands ledelse. Meget havde set anderledes ud, hvis ikke arbejdet her havde været båret af fælles ønsker om, at man skulle finde løsninger, der kunne samle hele Folketinget.

På det senest mulige møde i Kommunaludvalget vælger flertallet at gennemtrumfe ændringer, der både på Sjælland og i Østjylland bryder med alle principper, der har båret arbejdet: Både den politiske enighed og det afgørende hensyn til vælgerne i et valgsystem, der skal holde mange år.

Når man ikke kan fæstne lid til et grundigt arbejde og et fælles resultat af en grundig indsats skabt af alle partier med Folketingets formand for bordenden, så ødelægges endnu et af dansk politiks grundpiller: Aftaler og ambitionen om fælles resultater for opgaver, der rækker langt ud over vores egen medlems tid af Folketinget.

To afgørende aftalebrud

I de to berørte områder skabes nogle afgørende principbrud. På Sjælland vælger man at reducere antallet af kredse, hvorefter vælgerne har færre kandidater at vælge mellem i denne meget store storkreds, hvorfra der skal vælges mange medlemmer af Folketinget. I Østjylland skabes der to grupperinger af opstillingskredse – 4 meget små og 7 meget store. Størrelsesforhold, der kun bliver uddybet af den forventede befolkningsudvikling.

Hvis dette havde været udgangspunktet for arbejdet, ville resten af landet have set betydeligt anderledes ud. Der lægges således nu op til en valgkredsreform, der skaber meget store forskelle i principperne mellem de enkelte landsdele, og som ikke tager det mest vidtgående hensyn til vælgere, men i stedet til kandidaterne og partiorganisationerne.

For så vidt angår den uvarslede splittelse af Randers i to meget små opstillingskredse bemærkes, at Randers ikke har gjort indsigelse imod den i lovforslaget foreslåede deling, men at de berørte partiforeninger har stillet et konkret forslag om en justering af delingen. Denne ændring ville S, SF og EL gerne have fremmet, men det var der efter flertallets enegang ikke baggrund for.

Overrepræsentation skal modvirkes

S, SF og EL vil særligt om overgangen til den d'Hondtske metode bemærke, at det er forbløffende, at flertallet ikke vil være med til en sikring af, at der ikke vil kunne ske en overrepræsentation i Folketinget for et stort parti ved meget gunstige udfald af et folketingsvalg.

S, SF og EL vil derfor pege på en opgave til løsning heraf, som S, SF og EL vil søge at gennemføre ved først givne lejlighed:

Ændringen af opgørelsesmetode for fordelingen af kredsmandater har været overvejet nøje, herunder med inddragelse af professor Jørgen Elklits undersøgelse af 15. april 2006.

Elklit konkluderer, at d'Hondts metode ved fordelingen af kredsmandater i en valgkredsstruktur med ti storkredse er den metode, der bedst svarer til målsætningen for arbejdet med sikring af, at det hverken bliver lettere eller sværere at opnå repræsentation i Folketinget for partier eller enkeltpersoner sammenlignet med anvendelsen af den modificerede Sainte-Laguës metode i en valgkredsstruktur med 17 amts- og storkredse. Det er samtidig en enkel og velkendt metode.

Der er imidlertid også ved denne metode en om end yderst usandsynlig risiko for, at et parti ville kunne opnå en overrepræsentation som følge af opnåelse af et større antal kredsmandater, end partiets stemmer på landsplan ville berettige.

S, SF og EL ønsker at sikre gennemførelsen af en bestemmelse, hvorefter enhver risiko for et partis overrepræsentation i Folketinget udelukkes. Der skal i forbindelse med bestemmelsens udformning tages stilling til, hvorledes et partis overskydende kredsmandat(er) identificeres geografisk, således at det er de(t) yderste kredsmandat(er), der tilbagetages i den øvrige fordeling. Det skal ligeledes tages stilling til, hvorledes dette eller disse kredsmandater herefter indgår i fordelingen af kredsmandater til øvrige partier.

Enhedslistens medlem af udvalget stemmer imod indførelsen af den d'Hondtske metode. Oprindeligt var EL parat til at stemme for ændringsforslaget, fordi der var opnået enighed om at finde en metode til at undgå overrepræsentation, men efter flertallet har meddelt, at der ikke er nogen aftale, må EL henholde sig til, at den d'Hondtske metode, som pt. gælder ved valg til kommunalbestyrelser, kan føre til overrepræsentation, som vi har set i en række kommuner, og dette er ikke acceptabelt for EL.

Det Radikale Venstres medlemmer af udvalget kan tilslutte sig Socialdemokratiets, Socialistisk Folkepartis og Enhedslistens bemærkninger vedrørende overrepræsentation ved overgangen til den d'Hondtske metode.

Siumut, Tjóðveldisflokkurin, Fólkaflokkurin og Inuit Ataqatigiit var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

5. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Til § 1

Af et flertal (V, DF og KF):

1) Det under nr. 10 foreslåede § 24, stk. 2, 2. pkt., udgår.
[Konsekvens af ændringsforslag nr. 15]

Af et flertal (udvalget med undtagelse af EL):

2) Nr. 17 og 18 udgår, og i stedet indsættes:
»17. I § 76, stk. 2, 1. pkt., ændres »divideres med 1,4 - 3 - 5 - 7 osv.« til: » divideres med 1 - 2 - 3 osv.«
[Indførelse af d'Hondts metode ved fordeling af kredsmandaterne i en storkreds mellem partier og kandidater uden for partierne og ophævelse af spærreglen for fordeling af visse af kredsmandaterne i en storkreds mellem partier og kandidater uden for partierne]

Til bilaget

Af udvalget:

3) I 1. Østerbrokredsen og i 3. Indre Bykredsen som angivet under A. Hovedstaden 1. Københavns Storkreds ændres »Fridtjof Nansens Plads, Kastelsvej, Classensgade« til: »Kystbanen, Classensgade«.

[Ændring som følge af Københavns Kommunes hørings svar]

4) I 3. Indre Bykredsen som angivet under A. Hovedstaden 1. Københavns Storkreds ændres »Skt. Jørgens Allé« til: »Trommesalen«.

[Ændring som følge af Københavns Kommunes hørings svar]

5) I 3. Indre Bykredsen som angivet under A. Hovedstaden 1. Københavns Storkreds ændres , »Vestbanen, Dybbølsbroen, Dybbølsbroens forlængelse« til: »Bernstorffsgade«.

[Ændring som følge af Københavns Kommunes hørings svar]

6) I 3. Indre Bykredsen og i 4. Sundbyøsterkredsen som angivet under A. Hovedstaden 1. Københavns Storkreds ændres »nord for Margretheholm« til: »syd for Margretheholm«.

[Ændring som følge af Københavns Kommunes hørings svar]

7) I 5. Nørrebrokredsen og i 6. Utterslevkredsen som angivet under A. Hovedstaden 1. Københavns Storkreds udgår »Nordre Fasanvej,«.

[Ændring som følge af Københavns Kommunes hørings svar]

8) I 6. *Utterslevkredsen* som angivet under *A. Hovedstaden 1. Københavns Storkreds* ændres »kommunegrænsen til Frederiksberg Kommune til og med vandværket, en linje mod nord derfra og til krydset mellem Hillerødgade og Grøndals Vænge Allé, samt Mågevej, Hvidkildevej, Hulgårdsvej, Borups Allé« til: »kommunegrænsen til Frederiksberg Kommune, Borups Allé«.

[Ændring som følge af Københavns Kommunes hørings svar]

9) I 7. *Brønshøjkredsen* som angivet under *A. Hovedstaden 1. Københavns Storkreds* ændres »Borups Allé, Hulgårdsvej, Hvidkildevej, Mågevej, en linje mod syd fra krydset mellem Hillerødgade og Grøndals Vænge Allé til vandværket, herefter en linje følgende langs vandværket og derfra langs kommunegrænsen til Frederiksberg Kommune« til: »Borups Allé, kommunegrænsen til Frederiksberg Kommune«.

[Konsekvens af ændringsforslag nr. 8]

10) I 8. *Valbykredsen* som angivet under *A. Hovedstaden 1. Københavns Storkreds* indsættes efter »Peter Bangs Vej,«: »Grøndalsparken,«.

[Ændring som følge af Københavns Kommunes hørings svar]

11) I 9. *Vesterbrokredsen* som angivet under *A. Hovedstaden 1. Københavns Storkreds* ændres »Dybbølsbroens forlængelse, Dybbølsbroen, Vestbanen« til: »Bernstorffsgade«.

[Konsekvens af ændringsforslag nr. 5]

12) I 9. *Vesterbrokredsen* som angivet under *A. Hovedstaden 1. Københavns Storkreds* ændres »Skt. Jørgens Allé« til: »Trommesalen«.

[Konsekvens af ændringsforslag nr. 4]

Af et flertal (V, DF, KF og RV):

13) I 6. *Køgekredsen* som angivet under *B. Sjælland-Syddanmark 5. Sjællands Storkreds* ændres »Køge Kommune« til: »Køge og Lejre Kommuner«, og i 8. *Roskildekredsen* som angivet under samme storkreds ændres »Den del af Roskilde Kommune, der ikke hører til Lejrekredsen.« til: »Roskilde Kommune«.

[Køge og Lejre Kommuner bliver en opstillingskreds, og Roskilde Kommune bliver en opstillingskreds]

14) 9. *Lejrekredsen* som angivet under *B. Sjælland-Syddanmark 5. Sjællands Storkreds* udgår, og de opstillingskredse, der under samme storkreds er angivet som 10.-13. opstillingskreds, angives i stedet som henholdsvis 9.-12. opstillingskreds i samme storkreds.

[Konsekvens af ændringsforslag nr. 14]

Af et flertal (V, DF og KF):

15) Den i bilaget angivne inddeling af *C. Midtjylland-Nordjylland 8. Østjyllands Storkreds* i opstillingskredse affattes således:

»

Opstillingskredse i Storkredsen	Kommune, kommuner eller del af kommune i opstillingskredsen. Kredskommunen er kursiveret.
---------------------------------	---

Opstillingskredse i Storkredsen	Kommune, kommuner eller del af kommune i opstillingskredsen. Kredskommunen er kursiveret.
1. Århus Sydkredsen	Den del af Århus Kommune, der mod nord følger Århus Østkredsens (del af bykernen) sydgrænse fra Århus Bugt indtil Åby Sogns grænseskæring ved Viby og Langenæs Sogne, fortsættende i en linje mod syd, løbende langs Viby Sogns østgrænse og Fredens Sogns nord-, øst- og sydgrænse og derfra langs Viby og Ravnsbjerg Sognes sydgrænse, videre langs Kolt Sogns sydgrænse til kommunegrænsen. Endvidere en del af Vitved Sogn (Fastrup Ejerlav).
2. Århus Vestkredsen	Den del af Århus Kommune, der omfatter Fredens Sogn samt Borum, Brabrand, Framlev, Fårup, Gellerup, Harlev, Kasted, Kolt, Lyngby, Ormslev, Ravnsbjerg, Sabro, Skjoldhøj, Tilst, Viby, og Årslev Sogne. Endvidere den del af Åby Sogn, der ligger syd for Silkeborgvej.
3. Århus Nordkredsen	Den del af Århus Kommune, der mod syd følger Århus Østkredsens (del af bykernen) nordgrænse fra Århus Bugt indtil Åby Sogn, og derefter afgrænses af en linje i nordvestlig retning langs østsiden af Åby Sogn indtil Silkeborgvej, der følges mod vest indtil Åby Sogns grænseskæring ved Brabrand og Gjellerup Sogne, fortsættende i nordlig retning langs Gjellerup Sogns østgrænse indtil grænseskæringen ved Gjellerup, Brabrand og Hasle Sogne, videre langs Hasle Sogns vest- og nordgrænser og derefter Tilst og Kasted Sognes østgrænser indtil kommunegrænsen til Favrskov Kommune.
4. Århus Østkredsen	Den del af Århus Kommunes bykerne, som mod nord begrænses af en linje løbende mod vest fra Århus Bugt syd for Trøjborgvej og Katrinebjergvej til Langelandsgade, drejende mod syd langs Langelandsgades vestside, nord om Møllevejen, videre mod syd langs Møns-gades og Thorvaldsensgades vestside til Århus Å, følgende denne til Åby Sogns grænseskæring ved Viby og Langenæs Sogne, fortsættende i nordøstlig retning langs banelinjen til Absalonsgade og derfra videre ad Absalonsgade, Frederiks Allé, Ole Rømers Gade, Brammersgade, Marselisborg Allé og Jægersborggade til Århus Bugt. Endvidere den del af Århus

Opstillingskredse i Storkredsen	Kommune, kommuner eller del af kommune i opstillingskredsen. Kredskommunen er kursiveret.
5. Djurskredsen 6. Randers Nordkredsen	Kommune, der omfatter Egå, Ellevang, Hjortshøj, Risskov, Skelager, Skødstrup og Vejlbysogne. Norrdjurs og <i>Syddjurs</i> Kommuner Den del af Randers Kommune, der ikke henhører under Randers Sydkredsen.
7. Randers Sydkredsen	Den del af Randers Kommune, der omfatter Asferg, Fårup, Nørbæk, Sønderbæk, Læsten, Øster Bjerregrav, Ålum, Kousted, Værum, Ørum, Øster Velling, Helstrup, Grensten, Langgå, Torup, Hørning, Årslev, Virring og Esserbæk Sogne. Den del af Randers Kommune, der ligger syd for Gudenåen og Randers Fjord, er ligeledes i øvrigt omfattet. Omfattet er endvidere den del af Randers Kommune, der er beliggende nord for Gudenåen og Randers Fjord, og som begrænses af en linje, der fra Gudenåen går i nordlig retning langs vestsiden af Gudenåvej indtil Jernbanegade, som linjen krydser ved Banegårdspladsen. Derfra fortsætter linjen mod nordvest langs østsiden af Sjællandsgade og derefter videre mod nord til Vestre Bakkevej, der følges på begge sider til og med nr. 26 og 17, hvorfra linjen fortsætter mod nord langs østsiden af Tranekærvej indtil Nordvangsvej, hvis nordside derefter følges i østlig retning til Hobrovej, som linjen krydser for derefter at følge nordsiden af Langgade i østlig retning indtil Mariagervej, hvorfra linjen går mod syd følgende østsiden af Mariagervej indtil Nørre Boulevard, hvor linjen drejer mod øst og følger nordsiden af Nørre Boulevard indtil dennes udmunding i Østervangsvej, dog således, at Ny Vinkelvej, Nattergalvej og Spurvevej beliggende nord for Nørre Boulevard tillige er omfattet. Ved Østervangsvej drejer linjen mod syd og derefter vest følgende Østervangsvejs vestside indtil Udbyhøjvej. Nordsiden af Udbyhøjvej følges derefter mod øst til og med nr. 66 og 51, hvorfra der følges en linje mod sydøst sønden om Benzonvej til Toldbodgade, der i sin helhed er omfattet. Hvor Toldbodgade krydser Rismøllebækken, går linjen mod syd langs Rismøllebækken til Randers Fjord.

Opstillingskredse i Storkredsen	Kommune, kommuner eller del af kommune i opstillingskredsen. Kredskommunen er kursiveret.
8. Favrskovkredsen	Favrskov Kommune
9. Skanderborgkredsen	Odder, Samsø og <i>Skanderborg</i> Kommuner
10. Horsenskredsen	Horsens Kommune
11. Hedenstedkredsen	Hedensted Kommune

»

[Århus Kommune inddeles i fire opstillingskredse af nogenlunde ens størrelse. Odder, Samsø og Skanderborg Kommuner udgør en opstillingskreds. Hedensted Kommune danner sin egen opstillingskreds. Favrskov Kommune danner sin egen opstillingskreds. Randers Kommune inddeles i to opstillingskredse.]

Af *udvalget*:

16) Under *C. Midtjylland-Nordjylland 10. Nordjyllands Storkreds* ændres »5. Vesthimmerlandkredsen« til: »5. Himmerlandkredsen«.

[Ændring af navnet på Vesthimmerlandkredsen til Himmerlandkredsen]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Som en konsekvens af forslaget om, at Århus Sydkredsen ikke længere skal omfatte Odder og Samsø Kommuner, men alene omfatte en del af Århus Kommune, er den foreslåede særlige regulering i folketingsvalglovens § 24, stk. 2, 2. pkt., af sammensætningen af valgbestyrelsen for denne opstillingskreds ikke længere nødvendig.

Til nr. 2

Det foreslås, at fordelingen af kredsmandaterne i en storkreds mellem partier og kandidater uden for partierne fremover sker efter d'Hondts metode (ved anvendelse af divisorerne 1 - 2 - 3 osv.) i stedet for som i dag efter den modificerede Sainte-Laguës metode (ved anvendelse af divisorerne 1,4 - 3 - 5 - 7 osv.). Herved vil fordelingen af kredsmandater ske efter samme metode som ved folketingsvalgene mellem 1920 og 1953.

I forlængelse heraf foreslås det, at lovforslagets spærreregulering for fordelingen af visse af kredsmandaterne i en storkreds mellem partier og kandidater uden for partierne udgår.

Som anført af den parlamentariske arbejdsgruppe, hvis indstillinger ligger til grund til lovforslaget, vil der som følge af den foreslåede nedlæggelse af de nuværende 17 stor- og amtskredse og oprettelse af 10 nye storkredse være et behov for at ændre de nuværende regler for fordelingen af kredsmandaterne i en storkreds mellem partier og kandidater uden for partierne for at sikre, at gennemførelsen af en ny valgkredsinddeling hverken skal gøre det lettere eller sværere at opnå repræsentation i Folketinget alene gennem opnåelse af et kredsmandat.

Den parlamentariske arbejdsgruppe valgte til opfyldelse af denne målsætning at foreslå indførelsen af en spærreregulering for fordelingen af visse nærmere bestemte kredsmandater i en storkreds mellem partier og kandidater uden for partierne bl.a. under henvisning til, at arbejdsgruppen ikke på

daværende tidspunkt havde det fornødne grundlag for at tage stilling til indførelse af d'Hondts metode.

Professor, dr.scient.pol Jørgen Elklit, Aarhus Universitet, har efterfølgende afgivet en redegørelse af 15. april 2006 (L 222 – bilag 6) om virkningerne af en eventuel indførelse af d'Hondts metode ved fordeling af kredsmandater i de ti foreslåede storkredse. Redegørelsen er afgivet efter anmodning fra Folketingets formand, hvilket, som angivet i en beretning afgivet af Udvalget for Forretningsordenen, er i overensstemmelse med arbejdsgruppens indstilling. I redegørelsen har Jørgen Elklit samlet konkluderet, at der ikke har kunnet påvises argumenter eller grunde, der skulle betyde, at indførelsen af d'Hondts metode må frarådes. Jørgen Elklit henviser i den forbindelse bl.a. til, at der i givet fald ikke vil blive tale om at ændre på det overordnede og helt afgørende mandatfordelingssystem (den største brøks metode) for den samlede fordeling af de 175 mandater mellem partier og kandidater uden for partierne, og at det efter Jørgen Elklits opfattelse klart kan konkluderes, at det er usandsynligt, at det under de undersøgte omstændigheder igen skulle kunne forekomme – som tilfældet var til og med 1947 – at et parti vil kunne opnå flere kredsmandater, end dets samlede stemmetal ville berettige til.

Den i lovforslaget foreslåede spærreregul for fordeling af visse af kredsmandaterne i en storkreds mellem partier og kandidater uden for partierne vil endvidere, hvad både arbejdsgruppen og Jørgen Elklit har peget på, udgøre et brud med hidtidige principper for tildeling af kredsmandater, hvorefter kredsmandater alene fordeles ud fra kredsens stemmetal, ligesom spærreregul, hvad Jørgen Elklit peger på, ikke vil have samme enkelhed som d'Hondts metode.

På denne baggrund foreslås det, at målsætningen om, at gennemførelsen af en ny valgkredsinddeling hverken skal gøre det lettere eller sværere at opnå repræsentation i Folketinget alene gennem opnåelse af et kredsmandat, opfyldes ved en indførelse af d'Hondts metode frem for lovforslagets spærreregul. Forslaget indebærer, at alle kredsmandater i storkredsen fordeles efter den samme metode (ved anvendelse af divisorerne 1-2-3 osv.) uden særlige spærreregul for fordelingen af visse kredsmandater, og at kredsmandaterne ligesom i dag fordeles på grundlag af det antal stemmer, de partier eller kandidater uden for partier, der stiller op i storkredsen, har opnået, uden at der ved denne fordeling tages hensyn til, hvilket antal mandater partiet er berettiget til på landsplan.

Til nr. 3-12

Ved ændringsforslagene indarbejdes de af Københavns Kommune foreslåede justeringer i afgrænsningen af opstillingskredse i Københavns Kommune med henblik på at opnå, at kommunens administrative byggesten (roder) lægges til grund for de ny opstillingskredse, og med henblik på at opnå bedst mulig overensstemmelse med forslaget til ny bydelsinddeling.

Til nr. 3

Det foreslås, at grænsen mellem Østerbrokredsen og Indrebykredsen på det sted, hvor grænsen i lovforslaget foreslås fra Langeliniebroens forlængelsesvej at følge Fridtjof Nansens Plads, Kastelsvej og Classensgade frem til Sortedamssøen, i stedet skal følge Kystbanen og Classensgade. Herved flyttes godt 2300 personer fra Østerbrokredsen til Indre Bykredsen.

Til nr. 4

Det foreslås, at boligkarréen ved Trommesalen med ca. 175 personer flyttes fra Indre Bykredsen til Vesterbrokredsen. Det vil sige, at grænsen mellem de to kredse på det sted, hvor grænsen i lovforslaget foreslås at følge Skt. Jørgens Allé, i stedet skal følge Trommesalen, jf. tillige ændringsforslag nr. 12

Til nr. 5

Det foreslås, at det ubeboede område ved Postterminalen flyttes fra Indre Bykredsen til Vesterbrokredsen. Det vil sige, at grænsen mellem de to kredse på det sted, hvor grænsen i lovforslaget foreslås at følge fra nord mod syd: Vestbanen, Dybbølsbroen og Dybbølsbroens forlængelse, i stedet skal følge Bernstorffsgade, jf. tillige ændringsforslag nr. 11.

Til nr. 6

Det foreslås, at Margretheholm, der er ubeboet, grundet samhørigheden med Holmen flyttes fra Sundbyøsterkredsen til Indre Bykredsen. Det vil sige, at grænsen mellem de to kredse på det sted, hvor grænsen i lovforslaget foreslås at følge en linje nord for Margretheholm, i stedet skal følge en linje syd for Margretheholm.

Til nr. 7

Det foreslås, at området mellem Ringbanen og Nordre Fasanvej ved Nørrebro Station med godt 200 personer flyttes fra Nørrebrokredsen til Utterslevkredsen. Det vil sige, at grænsen mellem de to kredse på det sted, hvor grænsen i lovforslaget foreslås at følge Nordre Fasanvej, i stedet skal følge Ringbanen.

Til nr.8 og 9

Det foreslås, at området sydvest for Borups Allé omfattende Genforeningspladsen (rode 282) samt det lille område ved Godthåbsvejens Station (rettelig Fuglebakkens Station) med tilsammen ca. 2000 personer flyttes fra Utterslevkredsen til Brønshøjkredsen. Det vil sige, at grænsen mellem de to kredse på det sted, hvor grænsen i lovforslaget foreslås at følge fra nord mod syd: Hulgårdsvej, Hvidkildevej, Mågevej, en linje fra krydset mellem Hillerødgade og Grøndals Vænge Allé til vandværket, og herefter en linje følgende langs vandværket indtil kommunegrænsen til Frederiksberg Kommune, i stedet skal følge Borups Allé indtil kommunegrænsen til Frederiksberg Kommune.

Til nr. 10

Det foreslås, at grænsen mellem Valbykredsen og Brønshøjkredsen ikke som angivet i lovforslaget følger Peter Bangs Vej på hele vejstrækningen mellem kommunegrænsen til Frederiksberg Kommune og Roskildevej, men Grøndalsparken og Peter Bangs Vej på denne strækning. Herved flyttes nordsiden af Peter Bangs Vej med ca. 235 personer fra Brønshøjkredsen til Valbykredsen og herved sikres, at de 2 roder ved Damhussøen (rode 236 og rode 237) med tilsammen 1500 personer, der indgår i Valby bydel, i sin helhed flyttes fra Brønshøjkredsen til Valbykredsen, jf. ændringsforslag nr. 9.

Til nr. 11 og 12

Der er tale om konsekvensændringer som følge af ændringsforslag nr. 5 henholdsvis nr. 4.

Til nr. 13

Inddelingen af Sjællands Storkreds i opstillingskredse foreslås ændret, således at Køge og Lejre Kommuner bliver én opstillingskreds, der efter opstillingskredsens største kommune navngives som Køgekredsen og får Køge Kommune som kredskommune, og Roskilde Kommune bliver en anden opstillingskreds, der navngives som Roskildekredsen. Dette er en ændring i forhold til lovforslaget,

hvorefter Køge Kommune udgjorde en opstillingskreds for sig, Lejrekredsen bestod af Lejre Kommune og en nærmere angiven del af Roskilde Kommune, og Roskildekredsen bestod af den resterende del af Roskilde Kommune.

Med forslaget undgås det i lovforslaget foreslåede kommunebrud i Roskilde Kommune. Samtidig indebærer forslaget, at der fremover bliver 12 i stedet for 13 opstillingskredse i Sjællands Storkreds.

Den nye Køgekreds får et vælgertal ved folketingsvalget den 8. februar 2005 på 59.199 mod efter lovforslaget 40.098, den nye Roskildekreds vil få et vælgertal ved samme folketingsvalg på 58.583 mod efter lovforslaget 46.791, og Lejrekredsen med et vælgertal ved samme folketingsvalg på 30.893 udgår.

Sjællands Storkreds vil efter forslaget bestå af følgende opstillingskredse angivet efter størrelse ud fra vælgertallet ved folketingsvalget den 8. februar 2005: Kalundborgkredsen (62.148), den nye Køgekreds (59.199), Næstvedkredsen (59.184), den nye Roskildekreds (58.583), Slagelsekredsen (56.951), Guldborgsundkredsen (49.364), Grevekredsen (49.097), Holbækkredsen (48.950), Ringstedkredsen (43.821), Faxekredsen (42.268), Lollandkredsen (38.343) og Vordingborgkredsen (35.432).

Vordingborgkredsen vil som den mindste opstillingskreds udgøre 70 pct. af gennemsnitsstørrelsen på opstillingskredse i Sjællands Storkreds (50.278).

Til nr. 14

Der er tale om konsekvensændringer som følge af forslaget under nr. 13.

Til nr. 15

Det foreslås for at undgå de i lovforslaget foreslåede kommunebrud i Østjyllands Storkreds, at Århus Kommune inddeles i fire opstillingskredse af nogenlunde ens størrelse, at Odder, Samsø og Skanderborg Kommuner udgør en opstillingskreds, at Hedensted Kommune danner sin egen opstillingskreds, at Favrskov Kommune danner sin egen opstillingskreds, og at Randers Kommune inddeles i to opstillingskredse.

Århus Kommune har i alt 219.811 vælgere svarende til et gennemsnitligt antal vælgere pr. opstillingskreds på 54.953 ved inddeling i 4 opstillingskredse. Den nuværende Århus Østkredsen med 57.943 vælgere og den nuværende Århus Sydkredsen med 52.683 vælgere afviger så beskedent fra dette gennemsnit, at de foreslås videreført uændret. Den nuværende Århus Vestkredsen med 62.731 vælgere og den nuværende Århus Nordkredsen med 46.454 vælgere afviger derimod så meget fra gennemsnittet, at der med henblik på en sikring af, at de fire opstillingskredse i Århus Kommune får en nogenlunde ens størrelse, skal foretages en ændret grænsedragning mellem disse to opstillingskredse. Det foreslås, at afstemningsområderne Hasle Skole (5.229) og Gammelgårdskolen, Åbyhøj (3.135), dvs. områder med i alt 8.364 vælgere, overføres fra Århus Vestkredsen til Århus Nordkredsen. Århus Vestkredsen vil herefter få et vælgertal på 54.367 (62.731 – 8.364), mens Århus Nordkredsen vil få et vælgertal på 54.818 (46.454 + 8.364).

Den i ændringsforslaget angivne beskrivelse af, hvilken del eller hvilke dele af Århus Kommune de fire foreslåede opstillingskredse omfatter, svarer således til den gældende valgkredsfortegnelse med de fornødne ændringer, der indebærer, at et område, der i det væsentlige svarer til Hasle Skole og Gammelgårdskolen, Åbyhøj, afstemningsområder, overføres fra Århus Vestkredsen til Århus Nordkredsen.

Randers Kommune foreslås endvidere inddelt i to opstillingskredse.

Det foreslås, at den ene af opstillingskredsene, Randers Nordkredsen, omfatter den del af den nuværende Mariager Kommune, som henhører under den nye Randers Kommune, (Havndal afstemningsområde) (1.243), den nuværende Nørhald Kommune (6.333), Spentrup og Gassum afstemningsområder i den nuværende Purhus Kommune (2.544) samt følgende afstemningsområder i den nuværende Randers Kommune, der alle ligger nord for Randers Fjord: Nyvangsskolen (4.339), Nørrevangsskolen (3.757), Vestervangsskolen (5.578), Østervangsskolen (3.246), Rismølleskolen (3.291), Rytterskolen (1.344) og Hornbæk Sportshal (2.530). Randers Nordkredsen vil få et vælgertal på 34.205.

Det foreslås, at den anden af opstillingskredsene, Randers Sydkredsen, omfatter den øvrige del af den nye Randers Kommune, dvs. den nuværende Purhus Kommune med undtagelse af Spentrup og Gassum afstemningsområder (3.683), den del af den nuværende Langå Kommune, der henhører under den nye Randers Kommune (4.616), den del af den nuværende Sønderhald Kommune, som henhører under den nye Randers Kommune (3.324), samt følgende afstemningsområder i den nuværende Randers Kommune: Hadsundvejens Skole (3.992), Hobrovejens Skole (3.222) og Søren Møllers Gades Skole (3.942), førstnævnte beliggende nord for Randers Fjord, samt Søndermarksskolen (5.942), Kristrup Skole (5.431) og Beboerhuset Atheneve/Munkdrup Forsamlingshus (1.087), sidstnævnte beliggende syd for Randers Fjord. Randers Sydkredsen vil få et vælgertal på 35.239.

Den i ændringsforslaget angivne beskrivelse af, hvilken del eller hvilke dele af Randers Kommune de to foreslåede opstillingskredse omfatter, svarer i det væsentlige til de ovenfor nævnte afstemningsområder.

Med ændringsforslaget vil Østjyllands Storkreds bestå af følgende opstillingskredse angivet efter størrelse ud fra vælgertallet ved folketingsvalget den 8. februar 2005 og ud fra, hvilken (del af en) kommune eller hvilke kommuner kredsen omfatter: Djurskredsen bestående af Norddjurs og Syddjurs Kommuner (58.748), Århus Østkredsen (57.943), Skanderborgkredsen bestående af Skanderborg, Odder og Samsø Kommuner og med Skanderborg Kommune som kredskommune (57.478), Horsenskredsen bestående af Horsens Kommune (56.500), Århus Nordkredsen (54.818), Århus Vestkredsen (54.367), Århus Sydkredsen (52.683), Randers Sydkredsen (35.239), Randers Nordkredsen (34.205), Hedenstedkredsen bestående af Hedensted Kommune (31.689) og Favrskovkredsen bestående af Favrskov Kommune (31.520).

Den mindste opstillingskreds, der efter ændringsforslaget bliver Favrskovkredsen, vil udgøre 66 pct. af gennemsnitsstørrelsen på opstillingskredsene i Østjyllands Storkreds (47.745). Tilsvarende gælder for den næstmindste opstillingskreds efter ændringsforslaget, Hedenstedkredsen.

Til nr. 16

Det foreslås, at navnet på Vesthimmerlandkredsen (48.884) bestående af Vesthimmerland (28.191) og Rebild (20.693) Kommuner ændres til Himmerlandkredsen. Vesthimmerland Kommune vil som foreslået i lovforslaget fortsat være kredskommune for denne opstillingskreds i kraft af at være den største af kredsens to kommuner.

Tallene i parentes angiver vælgertallet ved folketingsvalget den 8. februar 2005.

Erling Bonnesen (V) Troels Christensen (V) Flemming Damgaard Larsen (V)
Leif Mikkelsen (V) Jens Vibjerg (V) Poul Nødgaard (DF) fmd. Kristian Thulesen Dahl (DF)
Christian Wedell-Neergaard (KF) nfmd. Allan Niebuhr (KF) Pia Gjellerup (S) Ole Stavad (S)

Arne Toft (S) Magnus Heunicke (S) Margrethe Vestager (RV) Ole Glahn (RV)

Kristen Touborg (SF) Line Barfod (EL)

Siumut, Tjóðveldisflokkurin, Fólkaflokkurin og Inuit Ataqatigiit havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	52	Enhedslisten (EL)	6
Socialdemokratiet (S)	47	Siumut (SIU)	1
Dansk Folkeparti (DF)	24	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	18	Fólkaflokkurin (FF)	1
Det Radikale Venstre (RV)	17	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	11		

Oversigt over bilag vedrørende L 222

Bilagsnr.	Titel
1	Henvendelse af 13/3-06 fra Vælgerforeningerne i Århus Kommune
2	Henvendelse af 2/4-06 fra Samsø Venstreforening
3	Henvendelse af 6/4-06 fra Venstre i Juelsminde Kommune
4	Henvendelse af 7/4-06 fra partiorganisationer i det nuværende Københavns Amt
5	Henvendelse af 10/4-06 fra politiske foreninger i det nuværende Høbrøkkredsen og Mariagerkredsen
6	Henvendelse af 15/4-06 fra Jørgen Elklit, Institut for Statskundskab
7	Høringssvar, fra indenrigs- og sundhedsministeren
8	Henvendelse af 24/4-06 fra Socialdemokraterne i Kolding
9	Henvendelse af 25/4-06 fra Vælgerforeninger i Favrskov Kommune
10	Henvendelse af 24/4-06 fra repræsentanter for de politiske partier i Ny Horsens
11	Henvendelse af 27/4-06 fra Partierne i Ny Roskilde Kommune
12	Supplerende høringssvar, fra indenrigs- og sundhedsministeren
13	Tidsplan for behandling af lovforslaget
14	Henvendelse af 1/5-06 fra Partiorganisationerne i det nuværende Københavns Amt
15	1. udkast til betænkning
16	Henvendelse af 10/5-06 fra Venstre og Socialdemokratiet i Randers Kreds
17	Henvendelse af 7/5-06 fra Vælgerforeninger i Århus Kommune
18	Supplerende høringssvar og høringsnotat, fra indenrigs- og sundhedsministeren
19	Notat af 16/5-06 fra Det Radikale Venstre
20	Referat fra Kommunaludvalgets høring om de nye valgkredse den 15/5-06
21	Henvendelse af 18/5-06 fra Glostrup Kommune
22	Henvendelse af 22/5-06 fra partierne i Ny Roskilde Kommune
23	Henvendelse af 19/5-06 fra Socialdemokraterne i Nykøbing Sjælland og Kalundborg kredsene
24	Supplerende høringssvar, fra indenrigs- og sundhedsministeren
25	2. udkast til betænkning
26	Henvendelse af 29/5-06 fra Rødovre Kommune
27	Henvendelse af 24/5-06 fra Sammenlægningsudvalget i Ny Roskilde Kommune
28	Materiale modtaget af Utterslevhøj Grundejerforening ved foretræde

Bilagsnr. Titel

- den 29/5-06
- 29 Notat fra Venstre om modeller for fjernelse af kommunebrud i Østjyllands Storkreds

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 222**Spm.nr. Titel**

- 1 Spm. om kommentar til henvendelse af 13/3-06 fra Vælgerforeningerne i Århus Kommune, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 2 Spm. om kommentar til henvendelse af 2/4-06 fra Samsø Venstreforening, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 3 Spm. om kommentar til henvendelse af 6/4-06 fra Venstre i Juelsminde Kommune, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 4 Spm. om kommentar til henvendelse af 7/4-06 fra partiorganisationer i det nuværende Københavns Amt, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 5 Spm. om kommentar til henvendelse af 10/4-06 fra politiske foreninger i det nuværende Hobrokredsen og Mariagerkredsen, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 6 Spm. om kommentar til henvendelse af 24/4-06 fra Socialdemokraterne i Kolding, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 7 Spm. om kommentar til henvendelse af 25/4-06 fra Vælgerforeninger i Favrskov Kommune, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 8 Spm. om kommentar til henvendelse af 1/5-06 fra Partiorganisationer i det nuværende Københavns Amt, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 9 Spm. om ny Randers opstillingskreds, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 10 Spm. om kommentar til henvendelse af 7/5-06 fra Vælgerforeningerne i Århus Kommune, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 11 Spm. om teknisk bistand til ændringsforslag, der indfører anvendelsen af den d'Hondtske metode, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 12 Spm. om teknisk bistand til ændringsforslag svarende til de ændringer, der er fremkommet i høringssvaret fra Københavns Kommune, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 13 Spm. om konsekvenser af at fjerne de 4 såkaldte kommunebrud i lovforslaget, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 14 Spm. om konsekvenser af en deling af Region Sjælland i to storkred-

- se, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 15 Spm. om kommentar til henvendelse af 22/5-06 fra partierne i Ny Roskilde Kommune, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 16 Spm. om teknisk bistand til ændringsforslag, der ændrer navnet på Vesthimmerlandkredsen til Himmerlandkredsen, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 17 Spm. om teknisk bistand til ændringsforslag, der ændrer opstillingskredsene i Storkredsen Københavns Omegn, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 18 Spm. om teknisk bistand til ændringsforslag, der ændrer grænsedragning mellem opstillingskredsene Favrskov og Randers, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 19 Spm. om teknisk bistand til ændringsforslag, der ændrer Sjællands Storkreds, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 20 Spm. om kommentar til henvendelse af 24/5-06 fra Sammenlægningsudvalget i Ny Roskilde Kommune, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå